

Grundtvig Project *Education against Marginalisation*

Drs. M. de Greef
Prof. dr. M. Segers

EDAM, the road to a better life for all
www.socialinclusion.eu

Uitdagingen anno 2010:
Maatschappij evolueert in een
zeer hoog tempo
Niet iedereen kan dit tempo
aan
Omwille van verschillende
redenen

Groot verlies aan
menselijk kapitaal
wanneer geen zorg
wordt gedragen voor de
meest kwetsbaren in de
maatschappij

Ouderen
Mensen met fys. en psych.
beperkingen
Laagopgeleiden
Immigranten...

In vele Europese landen zijn allerlei vormen van **volwassenonderwijs** ingericht om sociale exclusie te verminderen

<http://www.youtube.com/watch?v=A5bDf2KgP5Q&feature=related>

An illustration showing a man with a backpack climbing a wall made of stacks of books. The wall is built on a dirt path, and the background shows a mountainous landscape. The man is in the middle of climbing, with one foot on a stack of books. The sky is blue with some clouds.

EDAM, the road to a better life for all
www.socialinclusion.eu

EDAM project:

- (1) Evidentie verzamelen over de wijze waarop educatie kwetsbare volwassenen kan helpen in het verbeteren van hun sociale inclusie
- (2) Evaluatiemodel ter beschikking stellen aan instellingen voor volwassenonderwijs
- (3) Toolkit ter beschikking stellen aan beleidsmensen
- (4) Docenten trainen in het optimaliseren van de praktijk van het volwassenonderwijs

Sociale Inclusie

Activering en Internalisatie

Nationale en internationale taalvaardigheden, digitale vaardigheden, assertiviteit, vaardigheden m.b.t. werk en opvoeding, vaardigheden m.b.t. vrijwilligerswerk en buurtleven, contactvaardigheden

Participatie en Connectie

Ontmoeten; verbonden zijn met familie en vrienden, met de buurt; actief berokken zijn in buurt, verenigingsleven, cultuur; lid zijn van de gemeenschap

Sociale Inclusie

Wat kan ik?

- Ik begrijp dingen die ik op TV zie
- Ik kan ruzies voorkomen en als het moet oplossen
- Ik ben betrokken bij dingen die in de wijk gebeuren of georganiseerd worden
- Ik kan mijn financiën zelf regelen

Wat doe ik?

- Ik bezoek vrienden en kennissen regelmatig
- Ik neem deel aan activiteiten in het buurt- of wijkcentrum
- Ik neem deel aan culturele activiteiten (theater, kunst, film, muziek, dans en zang)

EDAM, the road to a better life for all
www.socialinclusion.eu

Sociale Inclusie

Wat doe ik verder nog (participatie)?

- Ik ben lid van een carnavalsvereniging, oranjevereniging of buurtvereniging

De mensen om me heen

- Er is altijd wel iemand in mijn omgeving bij wie ik met mijn dagelijkse probleempjes terecht kan
- Vaak voel ik me in de steek gelaten
- Ik mis gezelligheid om me heen

DAM

EDAM, the road to a better life for all
www.socialinclusion.eu

Welke aspecten van de praktijk van het volwassenonderwijs dragen bij tot het verbeteren van sociale inclusie?

- 1. Leerinhouden en interactie tussen deelnemers**
- 2. Context (Levensomstandigheden, transferklimaat)**
- 3. Kenmerken deelnemer (sociodemogr. factoren, motivatie, mate van zelfsturing)**
- 4. Support docent**

Resultaten van onderzoek in 8 landen

EDAM, the road to a better life for all
www.socialinclusion.eu

Is er toename in sociale inclusie na het volgen van volwassenonderwijs?

EDAM

Activering & Internalisatie:
44.2%

Participatie & Connectie:
37.4%

Training in werk

10% tot 20% van de deelnemers

Training voor werk:

35,4% direct een baan

29,7% past na 1,5 jaar leerresultaat toe
(blijvende vaardigheden)

Is de situatie verschillend in de participerende landen?

EDAM, the road to a better life for all
www.socialinclusion.eu

Effecten verschillen

<i>Land</i> →	<i>Europees consor- tium</i>	<i>NL</i>	<i>BE</i>	<i>IT</i>	<i>AT</i>	<i>RO</i>	<i>EL</i>	<i>DK</i>	<i>DE</i>
<i>Variabele van sociale inclusie</i> ↓									
1.Nationale taalvaardigheden	32.4	31.2	52.7	34.1	31.3	25.9	1.2	59.1	42.9
2.Digitale vaard.	38.8	46.0	30.8	41.7	39.8	50.0	1.2	29.5	38.1
7.Contactvaard.	31.5	30.1	40.7	29.5	37.3	43.1	3.5	47.7	45.2
11.Verenigings- en wijk- activiteiten	36.9	39	45.1	31.1	48.2	43.1	0.0	47.7	47.6
14.Lidmaatschap	20.6	22.9	19.8	17.4	33.7	0.0	1.2	31.8	38.1
15.Sociaal isolement	33.5	39.7	40.7	21.2	51.8	15.5	2.3	29.5	45.2

Hoe kunnen we effecten optimaliseren?

1. Expliciet in mogelijkheden voorzien om wat geleerd wordt tijdens de cursus toe te passen in het dagelijks leven
2. Docenten spelen een belangrijke rol: er is een groei in de beheersing van basisvaardigheden (activering) en deelnemers voelen zich gelukkiger, veiliger en 'in control' (internalisatie) wanneer ze de docent ervaren als een steun

3. Deelnemers vertonen een groei in het ervaren van sociale interacties (connectie) en participatie in hun omgeving wanneer:

(1) er authentieke voorbeelden tijdens de cursus worden gebruikt en ze worden gestimuleerd om naar de voorbeelden vanuit verschillende perspectieven te kijken;

(2) wanneer uitwisseling van gedachten tss de deelnemers wordt aangemoedigd.

Onderwijsprogramma's evalueren: een on-line tool

www.edam-evaluation.eu

EDAM, the road to a better life for all
www.socialinclusion.eu

Beleidsverantwoordelijken inspireren... een toolkit

Zie congresmap

EDAM, the road to a better life for all
www.socialinclusion.eu

Conclusies

1. Volwassenonderwijs speelt een belangrijke rol in het verhogen van sociale inclusie
2. Investeren in de kritische succesfactoren die resulteerden uit het onderzoek draagt bij tot dit succes
3. Monitoren van de mate waarin de programma's bijdragen tot het verhogen van sociale inclusie en van de kritische succesfactoren is een conditio sine qua non.
4. Het onderzoek is een eerste maar belangrijke stap. De ontwikkelde tools zijn prototypes die op basis van gebruikerservaring verder ontwikkeld moeten worden.

Wil u de voortgang en producten van dit project volgen:

www.socialinclusion.eu

EDAM, the road to a better life for all
www.socialinclusion.eu